

dierencoalitie
Samenwerkende
Dierenwelzijnsorganisaties
Nederland

Manifest van de dierenbeschermingsorganisaties, samengesteld ter gelegenheid van de maatschappelijke consultatie van het Nationaal Comité advies dierenproevenbeleid

Pensioenregeling voor ex-laboratorium-dieren

Dierproeven zijn onlosmakelijk verbonden met aantasting van dierenwelzijn. Dieren zijn wezens met een in de wet erkende intrinsieke waarde, wezens met gevoel, die angst, pijn en stress kunnen ervaren. Vanuit dat oogpunt willen we dierproeven vervangen zien door alternatieven. Totdat dit realiteit is moet de maatschappij de proefdieren tijdens de proeven maximaal beschermen en verantwoordelijkheid nemen voor hun lot na de proef. We verwelkomen de nieuwe wettelijke mogelijkheid om dieren na hun leven als proefdier te pensioneren, in de Wet op de dierproeven als *adoptie* aangeduid.

In eerste instantie spitst de discussie zich toe op laboratoriumhonden, -katten en -apen. In gezamenlijkheid pleiten wij daarin voor het volgende:

1. Pensionering van proefdieren is een uiting van maatschappelijk verantwoord handelen. Bij de wet mogelijk gemaakt, zorgt de gebruiker ervoor, dat ex-proefdieren die niet gedood hoeven te worden hun leven elders kunnen vervolgen. Maatschappelijke organisaties faciliteren daarin. Pensioneren draagt positief bij aan de moraal van degenen die bij de dierproeven betrokken zijn, maar ook aan bewustwording van politiek en maatschappij over dierproeven.
2. Voor ieder proefdier wordt pensionering ten principale overwogen, tenzij er specifieke redenen zijn om dit niet te doen: het ja-tenzij-principe.
3. De proefdierinstelling zet zich actief in om dieren zodanig te huisvesten, verzorgen en hanteren dat het dier bij eventuele latere pensionering zo min mogelijk nadelen van zijn leven in het laboratorium ondervindt.
4. Elke proefdierinstelling draagt zorg voor een eigen pensioneringsprogramma. De instelling publiceert jaarlijks over het aantal dieren dat hergebruikt, geëuthanaseerd of gepensioneerd is.
5. De proefdierinstelling kan ten behoeve van pensionering van haar dieren ook een partnerschap aangaan met een dierenwelzijnsgerichte non-profit organisatie, die selectie en training van definitieve eigenaren verzorgt en/of tijdelijke huisvesting en eventuele gedragsrehabilitatie faciliteert.
6. Bij het besluit over pensioneren is het uitgangspunt dat het dier in de nieuwe situatie waarin het gebracht wordt goed dierenwelzijn moet ondervinden. Het besluit wordt genomen op basis van objectieve welzijnscriteria en met betrokkenheid van onafhankelijke deskundigen met bewezen kennis en ervaring op het gebied van gedragsrehabilitatie van desbetreffende diersoort.
7. Om het welzijn van gepensioneerde dieren optimaal te waarborgen, worden kwaliteitseisen gesteld (zoals over huisvesting, kennis en kunde) aan de particuliere eigenaar of instelling waar het dier zijn definitieve bestemming vindt, alsmede aan de eventuele bemiddelende organisatie.

8. De instelling waar het dier als proefdier diende, is verantwoordelijk voor de kosten van het pensioneren tot aan de eindbestemming van het dier. Hierin wordt het principe “gebruiker betaalt” gehanteerd. Immers: de instelling heeft geprofiteerd van de inzet van het dier in dierproeven. Er dient naar gestreefd te worden reeds in de onderzoeksbegroting een financiële reservering te maken om de kosten van pensionering te dekken.
9. De pensionering van ex-laboratorium sluit aan op het 3V-beleid¹. Ook als een deel van de proefdieren wordt gepensioneerd, blijft de urgentie van vervanging van dierproeven door dier-vrije methoden onverminderd hoog, even als de vermindering van het totaal aantal dieren dat wordt ingezet als proefdier.

Den Haag, 27 november 2015

uitgedragen door de Dierenbescherming, Dierencoalitie² en Stichting AAP
ook namens Koninklijke Hondenbescherming, Stichting Hulp en Herplaatsing Huisdieren, GAIA,
Stichting Vier Voeters, EDEV, Sophia Vereeniging tot bescherming van dieren, IFAW en AnimalRights.

¹ 3V-beleid staat voor *Vermindering* (van het aantal proefdieren), *Vervanging* (door proefdier-vrije alternatieven) en *Verfijning* (van technieken en omstandigheden waardoor proefdieren minder ongerief ondervinden). Het vormt sinds jaren '60 de basis voor verantwoord dierproevenbeleid en is tegenwoordig ook wettelijk verankerd zowel in de Nederlandse Wet op Dierproeven en in het Europese dierproevenrichtlijn EU-2010/63.

² Een coalitie van 16 Nederlandse dierenbeschermende organisaties, te weten: Stichting AAP, Bont voor dieren, Comité Anti Stiergevechten, Compassion in World Farming Nederland, De Faunabescherming, IFAW, Sophia-Vereeniging, Stichting Belangengroep 'Rechten voor al wat leeft', Stichting Comité Dieren noodhulp, Stichting Dier&Recht, Stichting Varkens in Nood, Stichting VierVoeters, Stichting Vissenbescherming, Stichting World Animal Net, World Animal Protection en Zeehondencreche Pieterburen.